

2023/2107

5.10.2023

**UMOWA MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A REPUBLIKĄ ALBANII DOTYCZĄCA DZIAŁAŃ
OPERACYJNYCH PROWADZONYCH PRZEZ EUROPEJSKĄ AGENCJĘ STRAŻY GRANICZNEJ
I PRZYBRZEŻNEJ W REPUBLICIE ALBANII**

UNIA EUROPEJSKA

oraz

REPUBLIKA ALBANII,

zwane dalej indywidualnie „Stroną”, a wspólnie „Stronami”,

MAJĄC NA UWADZE, że mogą pojawić się sytuacje, w których Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (zwana dalej „Agencją”) koordynuje współpracę operacyjną między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Republiką Albanii, w tym na terytorium Republiki Albanii,

MAJĄC NA UWADZE, że należy ustanowić ramy prawne w formie umowy o statusie w odniesieniu do sytuacji, w których członkowie zespołu rozmieszczeni przez Agencję będą mieli uprawnienia wykonawcze na terytorium Republiki Albanii,

MAJĄC NA UWADZE, że umowa o statusie może przewidywać utworzenie przez Agencję biur antenowych na terytorium Republiki Albanii w celu ułatwienia i poprawy koordynacji działań operacyjnych oraz zapewnienia skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi i technicznymi Agencji,

UWZGLĘDNIAJĄC wysoki poziom ochrony danych osobowych w Republice Albanii i Unii Europejskiej,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Republika Albanii ratyfikowała Konwencję Rady Europy nr 108 z dnia 28 stycznia 1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych oraz protokół dodatkowy do tej konwencji,

MAJĄC NA UWADZE, że poszanowanie praw człowieka i zasad demokratycznych stanowi podstawę współpracy między Stronami,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Republika Albanii ratyfikowała Konwencję Rady Europy o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r., a prawa wymienione w tej konwencji odpowiadają prawom w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej,

BIORĄC POD UWAGĘ, że wszystkie działania operacyjne Agencji na terytorium Republiki Albanii powinny być w pełni zgodne z prawami podstawowymi i umowami międzynarodowymi zawartymi przez Unię Europejską, jej państwa członkowskie lub Republikę Albanii,

BIORĄC POD UWAGĘ, że wszyscy uczestnicy działania operacyjnego są zobowiązani do zachowania najwyższych standardów uczciwości, etyki zawodowej i profesjonalizmu, a także do poszanowania praw podstawowych i wypełniania obowiązków nałożonych na nich postanowieniami planu operacyjnego i kodeksu postępowania Agencji,

POSTANOWIŁY ZAWRZEĆ NINIEJSZĄ UMOWĘ:

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Niniejsza umowa reguluje wszystkie kwestie niezbędne do rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami – utworzonych w ramach stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej – w Republice Albanii, w której członkowie takich zespołów mogą realizować uprawnienia wykonawcze.

2. Rozmieszczenie, o którym mowa w ust. 1, może mieć miejsce na terytorium Republiki Albanii, w tym na jej granicach lądowych, morskich i powietrznych z innymi państwami. Z zastrzeżeniem zobowiązań Stron wynikających z prawa morza, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., działania operacyjne można również prowadzić w strefie przyległej do Republiki Albanii. Działania operacyjne prowadzone na mocy niniejszej umowy nie mają wpływu na obowiązki poszukiwawczo-ratownicze wynikające z prawa morza, w szczególności z Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu z 1974 r. oraz Międzynarodowej konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim z 1979 r.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej umowy stosuje się następujące definicje:

- 1) „Agencja” oznacza Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 ⁽¹⁾ lub zmianami do tego rozporządzenia;
- 2) „kontrola graniczna” oznacza działania podejmowane na granicy zgodnie z niniejszą umową i do celów w niej określonych, wyłącznie w odpowiedzi na zamiar przekroczenia tej granicy lub na akt jej przekroczenia, bez względu na wszelkie inne okoliczności, składające się z odprawy granicznej oraz ochrony granicy;
- 3) „zespoły zarządzania granicami” oznaczają zespoły utworzone w ramach stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej rozmieszczane podczas wspólnych operacji oraz w ramach szybkich interwencji na zewnętrznych granicach w państwach członkowskich i w państwach trzecich;
- 4) „forum konsultacyjne” oznacza organ doradczy ustanowiony przez Agencję na podstawie art. 108 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- 5) „stała służba Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej” oznacza stałą służbę Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej przewidzianą w art. 54 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- 6) „EUROSUR” oznacza ramy wymiany informacji i współpracy między państwami członkowskimi i Agencją;
- 7) „obserwator praw podstawowych” oznacza obserwatora praw podstawowych działającego na podstawie art. 110 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- 8) „rodzime państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, z którego członek personelu został rozmieszczony lub oddelegowany do stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
- 9) „zdarzenie” oznacza sytuację związaną z nielegalną imigracją, przestępczością transgraniczną lub zagrożeniem życia migrantów na granicach zewnętrznych Unii Europejskiej lub Republiki Albanii, wzdłuż tych granic lub w ich pobliżu;
- 10) „wspólna operacja” oznacza działanie koordynowane lub organizowane przez Agencję w celu wsparcia organów krajowych Republiki Albanii odpowiedzialnych za kontrolę graniczną, mające na celu sprostanie wyzwaniom takim jak nielegalna imigracja, obecne lub przyszłe zagrożenia na granicach Republiki Albanii lub przestępczość transgraniczna, lub mające na celu dostarczanie zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej w zakresie kontroli tych granic;
- 11) „członek zespołu” oznacza członka stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej rozmieszczonego w ramach zespołu zarządzania granicami w celu uczestnictwa w działaniu operacyjnym;
- 12) „państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- 13) „działanie operacyjne” oznacza wspólną operację lub szybką interwencję na granicy;
- 14) „obszar operacyjny” oznacza obszar geograficzny, na którym ma być prowadzona działalność operacyjna;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylecia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

- 15) „uczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie uczestniczące w działaniu operacyjnym poprzez zapewnienie wyposażenia technicznego lub personelu stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
- 16) „dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub odniesienie do jednego bądź kilku szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;
- 17) „szybka interwencja na granicy” oznacza działanie mające na celu zareagowanie w obliczu szczególnego i wyjątkowo trudnego wyzwania na granicach Republiki Albanii poprzez rozmieszczenie zespołów zarządzania granicami na czas określony na terytorium Republiki Albanii w celu prowadzenia kontroli granicznej wspólnie z organami krajowymi Republiki Albanii odpowiedzialnymi za kontrolę graniczną;
- 18) „personel statutowy” oznacza personel zatrudniony przez Agencję zgodnie z regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkami zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, określonymi w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ^(?)

Artykuł 3

Wszczęcie działań operacyjnych

1. Działanie operacyjne na mocy niniejszej umowy wszczyna dyrektor wykonawczy Agencji („dyrektor wykonawczy”) pisemną decyzją wydaną na pisemny wniosek właściwych organów Republiki Albanii. Taki wniosek zawiera opis sytuacji, szacowany termin realizacji, prawdopodobne cele i przewidywane potrzeby oraz profile potrzebnych członków personelu, w tym, w stosownych przypadkach, członków personelu mających uprawnienia wykonawcze.
2. Jeżeli dyrektor wykonawczy stwierdzi, że wnioskowane działanie operacyjne prawdopodobnie doprowadzi do mających poważny charakter lub mogących się powtarzać naruszeń praw podstawowych lub do niedotrzymania zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, które są poważne lub uporczywe, podejmuje decyzję o niewszczygnięciu takiego działania operacyjnego.
3. Jeżeli po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, dyrektor wykonawczy uzna, że do podjęcia decyzji o wszczęciu działania operacyjnego niezbędne są dalsze informacje, może się o nie zwrócić lub upoważnić ekspertów Agencji do odbycia podróży do Republiki Albanii w celu dokonania oceny sytuacji na miejscu. Republika Albanii taką podróż umożliwia.
4. Dyrektor wykonawczy podejmuje decyzję o niewszczygnięciu działania operacyjnego, jeżeli uzna, że istnieje uzasadniona przesłanka do zawieszenia lub zakończenia takiego działania na podstawie art. 18.

Artykuł 4

Plan operacyjny

1. Agencja i Republika Albanii uzgadniają plan operacyjny dla każdego działania operacyjnego zgodnie z art. 38 i 74 rozporządzenia (UE) 2019/1896. Plan operacyjny jest wiążący dla Agencji, Republiki Albanii i uczestniczących państw członkowskich.
2. Plan operacyjny zatwierdzają – w formie pisemnej – dyrektor wykonawczy i przedstawiciel właściwego organu Republiki Albanii.
3. Plan operacyjny określa szczegółowo aspekty organizacyjne i proceduralne działania operacyjnego, w tym:
 - a) opis sytuacji wraz ze sposobem działania i celami rozmieszczenia, w tym cel operacyjny;

^(?) Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1.

- b) czas, przez jaki zgodnie z szacunkami ma trwać działanie operacyjne, aby można było zrealizować jego cel;
- c) obszar operacyjny;
- d) opis zadań, w tym tych, które wymagają uprawnień wykonawczych, zakresu odpowiedzialności, w tym w kwestii poszanowania praw podstawowych i wymogów dotyczących ochrony danych, oraz specjalnych poleceń dla zespołów zarządzania granicami, w tym w zakresie dopuszczalnego korzystania z baz danych i dopuszczalnych rodzajów broni służbowej, amunicji i wyposażenia w Republice Albanii;
- e) skład zespołu zarządzania granicami, a także rozmieszczenie innego odpowiedniego personelu i obecność innych członków personelu statutowego, w tym obserwatorów praw podstawowych;
- f) przepisy dotyczące dowodzenia i kontroli, w tym imiona i nazwiska oraz stopnie służbowe funkcjonariuszy straży granicznej lub innego odpowiedniego personelu Republiki Albanii odpowiedzialnych za współpracę z członkami zespołu i z Agencją, w szczególności imiona i nazwiska oraz stopnie służbowe tych funkcjonariuszy straży granicznej lub innego odpowiedniego personelu, którzy sprawują dowództwo w czasie rozmieszczenia, oraz pozycję członków zespołu w strukturze dowodzenia;
- g) wyposażenie techniczne rozmieszczane w czasie działania operacyjnego, w tym szczególne wymagania, takie jak warunki użytkowania, wymagany personel do obsługi, transport i inna logistyka oraz przepisy finansowe;
- h) szczegółowe zasady dotyczące natychmiastowego zgłaszania przez Agencję zarządowi i odpowiednim organom uczestniczącym państw członkowskich i Republiki Albanii wszelkich zdarzeń, które miały miejsce w trakcie działania operacyjnego prowadzonego na mocy niniejszej umowy;
- i) system sprawozdawczości i oceny zawierający poziomy odniesienia dla sprawozdania z oceny, w tym w zakresie ochrony praw podstawowych, oraz ostateczny termin składania sprawozdania z oceny końcowej;
- j) w odniesieniu do operacji morskich – szczegółowe informacje dotyczące właściwej jurysdykcji i obowiązujących na obszarze operacyjnym przepisów, w tym również odesłanie do prawa międzynarodowego, prawa Unii Europejskiej i prawa krajowego dotyczącego przechwytywania, ratownictwa na morzu i sprowadzania na ląd;
- k) warunki współpracy z organami i jednostkami organizacyjnymi i agencjami Unii Europejskiej innymi niż Agencja, z innymi państwami trzecimi lub z organizacjami międzynarodowymi;
- l) ogólne instrukcje dotyczące sposobu zapewnienia ochrony praw podstawowych podczas działania operacyjnego, w tym poprzez ochronę danych osobowych i spełnienie wymogów obowiązujących międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka;
- m) procedury, za pomocą których osoby potrzebujące ochrony międzynarodowej, ofiary handlu ludźmi, osoby małoletnie bez opieki oraz inne osoby w szczególnie trudnej sytuacji są kierowane do właściwych organów krajowych, które mogą im udzielić odpowiedniej pomocy;
- n) procedury określające mechanizm przyjmowania i przekazywania do Agencji i Republiki Albanii skarg, w tym skarg wniesionych na podstawie art. 8 ust. 5, przeciwko wszelkim osobom uczestniczącym w działaniu operacyjnym, w tym funkcjonariuszom straży granicznej lub innemu odpowiedniemu personelowi Republiki Albanii oraz członkom zespołu, dotyczących zarzucanych naruszeń praw podstawowych w kontekście udziału w działaniu operacyjnym Agencji;
- o) rozwiązania logistyczne, w tym informacje dotyczące warunków pracy oraz uwarunkowań panujących na obszarach, na których ma być prowadzone działanie operacyjne; oraz
- p) przepisy dotyczące biura antenowego, utworzonego na podstawie art. 6.

4. Plan operacyjny i wszelkie jego zmiany lub dostosowania podlegają zatwierdzeniu przez Agencję, Republikę Albanii i państwa członkowskie sąsiadujące z Republiką Albanii lub graniczące z obszarem operacyjnym, po konsultacji z uczestniczącymi państwami członkowskimi. Agencja prowadzi koordynację z odpowiednimi państwami członkowskimi w celu potwierdzenia ich zgody.

5. Wymiana informacji i współpraca operacyjna do celów EUROSUR-u odbywają się zgodnie z zasadami tworzenia i udostępniania szczególnych obrazów sytuacji, które zostaną ustanowione w planie operacyjnym dotyczącym danego działania operacyjnego.
6. Ocena działania operacyjnego, o której mowa w ust. 3 lit. i), przeprowadzają wspólnie Republika Albanii i Agencja.
7. Warunki współpracy z organami i jednostkami organizacyjnymi Unii Europejskiej, zgodnie z ust. 3 lit. k), realizowane są zgodnie z odpowiednimi mandatami tych organów i jednostek organizacyjnych i w ramach dostępnych zasobów.

Artykuł 5

Zgłaszanie zdarzeń

1. Agencja i policja państwowa Albanii mają system zgłaszania zdarzeń umożliwiający terminowe zgłaszanie wszelkich zdarzeń, które miały miejsce w trakcie działania operacyjnego prowadzonego na mocy niniejszej umowy.
2. Agencja i Republika Albanii udzielają sobie wzajemnej pomocy w prowadzeniu wszelkich niezbędnych dochodzeń i postępowań w sprawie zdarzeń zgłoszonych za pośrednictwem systemu, o którym mowa w ust. 1, w zakresie identyfikacji świadków oraz gromadzenia i przedstawiania dowodów, w tym składania wniosków o uzyskanie i – w stosownych przypadkach – przekazanie przedmiotów związanych ze zgłoszonym zdarzeniem. Przekazane przedmioty mogą podlegać obowiązkowi zwrotu na zasadach określonych przez właściwy organ, który je dostarczył.

Artykuł 6

Biura antenowe

1. Agencja, po konsultacji z odpowiednimi organami Republiki Albanii, może tworzyć na jej terytorium biura antenowe, aby ułatwić i usprawnić koordynację działań operacyjnych oraz aby zapewnić skuteczne zarządzanie zasobami kadrowymi i technicznymi Agencji. O lokalizacji biura antenowego decyduje Agencja przy uwzględnieniu zgody odpowiednich organów Republiki Albanii.
2. Biura antenowe są tworzone zgodnie z potrzebami operacyjnymi i działają przez okres niezbędny do przeprowadzenia przez Agencję działań operacyjnych w Republice Albanii i regionie sąsiadującym. Za zgodą Republiki Albanii Agencja może ten okres przedłużyć.
3. Biurem antenowym zarządza powołany przez dyrektora wykonawczego na stanowisko kierownika biura antenowego przedstawiciel Agencji, którego zadaniem jest nadzorowanie całości pracy biura.
4. W stosownych przypadkach biura antenowe:
 - a) zapewniają wsparcie operacyjne i logistyczne oraz koordynację działań Agencji na danych obszarach operacyjnych;
 - b) zapewniają Republice Albanii wsparcie operacyjne na danych obszarach operacyjnych;
 - c) monitorują działalność zespołów zarządzania granicami i regularnie składają sprawozdania do siedziby głównej Agencji;
 - d) współpracują z Republiką Albanii we wszystkich kwestiach związanych z praktyczną realizacją działań operacyjnych organizowanych przez Agencję w Republice Albanii, w tym we wszelkich dodatkowych kwestiach, które mogą wystąpić w trakcie tych działań;
 - e) wspierają koordynatora we współpracy z Republiką Albanii we wszystkich kwestiach związanych z ich wkładem w działania operacyjne organizowane przez Agencję oraz, w razie potrzeby, pozostają w kontakcie z siedzibą główną Agencji;
 - f) wspierają koordynatora oraz obserwatora lub obserwatorów praw podstawowych, którym powierzono monitorowanie działania operacyjnego, w ułatwianiu, w razie potrzeby, koordynacji i komunikacji między zespołami zarządzania granicami a odpowiednimi organami Republiki Albanii, a także we wszelkich odpowiednich zadaniach;

- g) organizują wsparcie logistyczne związane z rozmieszczeniem członków zespołu oraz rozmieszczaniem i wykorzystaniem wyposażenia technicznego;
 - h) zapewniają wszelkie inne wsparcie logistyczne dotyczące obszaru operacyjnego, za który odpowiada dane biuro antenowe, w celu ułatwienia sprawnego przebiegu działań operacyjnych organizowanych przez Agencję;
 - i) zapewniają skuteczne zarządzanie wyposażeniem własnym Agencji na obszarach objętych jej działalnością, w tym jego ewentualną rejestrację oraz długoterminową konserwację tego wyposażenia i wszelkie niezbędne wsparcie logistyczne; oraz
 - j) wspierają inny personel lub inne działania Agencji w Republice Albanii, zgodnie z ustaleniami między Agencją a Republiką Albanii.
5. Agencja i Republika Albanii zapewniają najlepsze możliwe warunki do realizacji zadań powierzonych biurom antenowym.
6. Republika Albanii udziela Agencji pomocy w zakresie zapewniania zdolności operacyjnej biur antenowych.

Artykuł 7

Koordynator

1. Bez uszczerbku dla roli biur antenowych, o których mowa w art. 6, dyrektor wykonawczy wyznacza spośród personelu statutowego jednego lub większą liczbę ekspertów, którzy są rozmieszczani jako koordynatorzy na potrzeby poszczególnych działań operacyjnych. Dyrektor wykonawczy informuje Republikę Albanii o wyznaczonej osobie.
2. Rolą koordynatora jest:
- a) pełnienie roli pośrednika między Agencją, Republiką Albanii i członkami zespołu, a także zapewnianie w imieniu Agencji pomocy w zakresie wszelkich kwestii związanych z warunkami rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami;
 - b) monitorowanie prawidłowej realizacji planu operacyjnego, w tym, we współpracy z obserwatorem lub obserwatorami praw podstawowych, w kwestii ochrony praw podstawowych, i składanie dyrektorowi wykonawczemu sprawozdań na ten temat;
 - c) działanie w imieniu Agencji w odniesieniu do wszystkich aspektów rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami i składanie Agencji sprawozdań w odniesieniu do wszystkich tych aspektów; oraz
 - d) wspieranie współpracy i koordynacji między Republiką Albanii a uczestniczącymi państwami członkowskimi.
3. W ramach działań operacyjnych dyrektor wykonawczy może upoważnić koordynatora do udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu ewentualnych sporów dotyczących realizacji planu operacyjnego i rozmieszczenia zespołów zarządzania granicami.
4. Republika Albanii wydaje członkom zespołu jedynie polecenia zgodne z planem operacyjnym. Jeżeli koordynator uzna, że wydane członkom zespołu polecenia nie są zgodne z planem operacyjnym lub ze stosownymi zobowiązaniami prawnymi, natychmiast informuje o tym funkcjonariuszy Republiki Albanii pełniących rolę koordynatora oraz dyrektora wykonawczego. Dyrektor wykonawczy może zastosować odpowiednie środki, w tym podjąć decyzję o zawieszeniu lub zakończeniu działania operacyjnego, zgodnie z art. 18.

Artykuł 8

Prawa podstawowe

1. Pełniąc obowiązki wynikające z niniejszej umowy, Strony zobowiązują się działać zgodnie ze wszystkimi właściwymi instrumentami dotyczącymi praw człowieka, w tym zgodnie z Konwencją Rady Europy o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r., Konwencją ONZ dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokołem z 1967 r. do tej konwencji, Międzynarodową konwencją ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej z 1965 r., przyjętym przez ONZ Międzynarodowym paktem praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Konwencją ONZ w sprawie lik-

widacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r., Konwencją ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania z 1984 r., Konwencją ONZ o prawach dziecka z 1989 r., Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z 2006 r. oraz Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

2. Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, członkowie zespołu w pełni przestrzegają praw podstawowych, w tym prawa dostępu do procedur azylowych, oraz respektują godność człowieka, a także zwracają szczególną uwagę na osoby wymagające szczególnego traktowania. Wszelkie działania podjęte przez nich w ramach wykonywania ich zadań i korzystania z ich uprawnień są proporcjonalne do celu takich działań. Podczas wykonywania swoich zadań i korzystania ze swoich uprawnień nie mogą oni dyskryminować nikogo z jakichkolwiek powodów, takich jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna, zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Działania zakłócające podstawowe prawa i wolności mogą być podejmowane przez członków zespołu w ramach wykonywania ich zadań lub korzystania z przysługujących im uprawnień wyłącznie wtedy, gdy jest to konieczne i proporcjonalne do celu takich działań, i muszą zapewniać poszanowanie istoty tych podstawowych praw i wolności zgodnie z właściwym prawem międzynarodowym, prawem Unii Europejskiej i prawem krajowym.

Postanowienie to stosuje się odpowiednio do całego personelu organów krajowych Republiki Albanii uczestniczącego w działaniu operacyjnym.

3. Urzędnik ds. praw podstawowych z ramienia Agencji monitoruje zgodność działań operacyjnych z właściwymi standardami w zakresie praw podstawowych. Urzędnik ds. praw podstawowych lub jego zastępca może przeprowadzić wizytę w Republice Albanii w miejscu prowadzenia działań operacyjnych. Opiniuje on również plany operacyjne i informuje dyrektora wykonawczego o możliwych naruszeniach praw podstawowych w ramach działania operacyjnego. Republika Albanii wspiera – na wniosek – działania urzędnika ds. praw podstawowych w zakresie monitorowania.

4. Agencja i Republika Albanii postanawiają zapewnić forum konsultacyjnemu terminowy i skuteczny dostęp do wszystkich informacji dotyczących poszanowania praw podstawowych w odniesieniu do działań operacyjnych prowadzonych na mocy niniejszej umowy, w tym poprzez organizowanie wizyt w obszarze operacyjnym.

5. Każda ze Stron – Agencja i Republika Albanii – dysponuje mechanizmem składania skarg służącym do rozpatrywania zarzutów dotyczących naruszeń praw podstawowych popełnionych przez personel podczas pełnienia obowiązków służbowych w ramach działań operacyjnych realizowanych na mocy niniejszej umowy.

6. W ramach wykonywania zadań i korzystania z uprawnień na mocy niniejszej umowy, członkowie zespołu bez zbędnej zwłoki zgłaszają Agencji wszelkie naruszenia jej kodeksów postępowania. Agencja bez zbędnej zwłoki informuje odpowiednie organy Republiki Albanii o takich zgłoszeniach przy wykorzystaniu mechanizmu, który zostanie określony w planie operacyjnym.

Artykuł 9

Obserwatorzy praw podstawowych

1. Urzędnik ds. praw podstawowych z ramienia Agencji wyznacza co najmniej jednego obserwatora praw podstawowych dla każdego działania operacyjnego, m.in. aby pomagał i doradzał koordynatorowi.

2. Obserwator praw podstawowych monitoruje zgodność z prawami podstawowymi oraz udziela porad i pomocy w zakresie praw podstawowych podczas przygotowywania, prowadzenia i oceny odpowiednich działań operacyjnych. Jego zadania obejmują w szczególności:

a) obserwowanie przygotowywania planów operacyjnych i składanie sprawozdań urzędnikowi ds. praw podstawowych, aby umożliwić mu wykonywanie jego zadań przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2019/1896;

- b) przeprowadzanie wizyt, w tym wizyt długoterminowych, w miejscach prowadzenia działań operacyjnych;
 - c) współpracę i pozostawanie w kontakcie z koordynatorem oraz udzielanie mu porad i pomocy;
 - d) informowanie koordynatora i składanie sprawozdań urzędnikowi ds. praw podstawowych na temat wszelkich ewentualnych naruszeń praw podstawowych podczas działania operacyjnego; oraz
 - e) uczestniczenie w ocenie działania operacyjnego, o której mowa w art. 4 ust. 3 lit. i).
3. Obserwatorzy praw podstawowych mają dostęp do wszystkich obszarów, na których prowadzone jest dane działanie operacyjne, oraz do wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia realizacji tego działania.
4. Podczas przebywania na obszarze operacyjnym obserwatorzy praw podstawowych noszą insygnia pozwalające na jednoznaczne zidentyfikowanie ich jako obserwatorów praw podstawowych.

Artykuł 10

Członkowie zespołu

1. Członkowie zespołu są upoważnieni do wykonywania zadań opisanych w planie operacyjnym.
2. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołu przestrzegają przepisów ustawowych i wykonawczych Republiki Albanii, a także obowiązującego prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.
3. Członkowie zespołu mogą wykonywać zadania i korzystać z uprawnień na terytorium Republiki Albanii jedynie na polecenie i w obecności organów zarządzania granicami Republiki Albanii. Republika Albanii może upoważnić członków zespołu do wykonywania określonych zadań oraz do korzystania ze szczególnych uprawnień na terytorium Republiki Albanii pod nieobecność organów zarządzania granicami pod warunkiem wyrażenia zgody odpowiednio przez Agencję lub rodzime państwo członkowskie.
4. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołu będący członkami personelu statutowego Agencji noszą mundur stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, chyba że plan operacyjny stanowi inaczej.

Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołu niebędący członkami personelu statutowego Agencji noszą swój mundur krajowy, chyba że plan operacyjny stanowi inaczej.

Podczas pełnienia służby członkowie zespołu noszą również na umundurowaniu widoczny identyfikator oraz niebieską opaskę z symbolami Unii Europejskiej i Agencji.

5. Republika Albanii upoważnia odpowiednich członków zespołu do wykonywania w ramach działania operacyjnego zadań wymagających użycia siły, w tym do noszenia i używania broni służbowej, amunicji i innych środków przymusu, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami planu operacyjnego, biorąc pod uwagę, że
 - a) członkowie zespołu będący członkami personelu statutowego Agencji potrzebują jej zgody, aby nosić broń służbową, amunicję i inne środki przymusu oraz z nich korzystać;
 - b) członkowie zespołu niebędący członkami personelu statutowego Agencji potrzebują zgody właściwego rodzimego państwa członkowskiego, aby nosić broń służbową, amunicję i inne środki przymusu oraz z nich korzystać.
6. Użycie siły, w tym noszenie i używanie broni służbowej, amunicji i innych środków przymusu, musi być zgodne z prawem krajowym Republiki Albanii oraz odbywać się w obecności organów zarządzania granicami Republiki Albanii. Republika Albanii może upoważnić członków zespołu do użycia siły także pod nieobecność organów zarządzania granicami Republiki Albanii, biorąc pod uwagę, że
 - a) w przypadku członków zespołu będących członkami personelu statutowego Agencji takie upoważnienie do użycia siły pod nieobecność organów zarządzania granicami Republiki Albanii wymaga zgody Agencji;

- b) w przypadku członków zespołu niebędących członkami personelu statutowego Agencji takie upoważnienie do użycia siły pod nieobecność organów zarządzania granicami Republiki Albanii wymaga zgody właściwego rodzimego państwa członkowskiego.

Użycie siły przez członków zespołu jest możliwe tylko wtedy, gdy jest konieczne i proporcjonalne oraz w pełni zgodne z obowiązującym prawem międzynarodowym, prawem Unii Europejskiej i prawem krajowym, w tym w szczególności z wymogami określonymi w załączniku V do rozporządzenia (UE) 2019/1896.

7. Przed rozmieszczeniem członków zespołu Agencja informuje Republikę Albanii o tym, jaką broń służbową, amunicję i inne wyposażenie mają oni posiadać zgodnie z ust. 5. Republika Albanii może zakazać noszenia pewnych rodzajów broni służbowej, amunicji i innego wyposażenia, pod warunkiem że na mocy prawa krajowego taki sam zakaz obowiązuje jej własne organy zarządzania granicami. Przed rozmieszczeniem członków zespołu Republika Albanii informuje Agencję o dopuszczalnych rodzajach broni służbowej, amunicji i wyposażenia oraz o warunkach ich użycia. Agencja udostępnia te informacje państwom członkowskim.

Na wniosek Agencji Republika Albanii podejmuje niezbędne kroki w celu wydania wszelkich niezbędnych zezwoleń na broń oraz ułatwia przywóz, wywóz, transport i przechowywanie broni, amunicji i innego wyposażenia, którym dysponują członkowie zespołu. Procedura wydawania pozwoleń na broń jest określana w planie operacyjnym.

8. Broń służbową, amunicja i wyposażenie mogą zostać użyte w uzasadnionej obronie własnej oraz w uzasadnionej obronie członków zespołu lub innych osób, zgodnie z prawem krajowym Republiki Albanii oraz z odpowiednimi zasadami prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.

9. Republika Albanii może upoważnić członków zespołu do korzystania z jej krajowych baz danych, jeżeli jest to konieczne do zrealizowania celów operacyjnych określonych w planie operacyjnym. Republika Albanii zapewnia skuteczny i efektywny dostęp do takich baz danych.

Przed rozmieszczeniem członków zespołu Republika Albanii informuje Agencję o tym, z jakich krajowych baz danych mogą oni korzystać.

Członkowie zespołu korzystają wyłącznie z danych, które są niezbędne do wykonywania ich zadań i korzystania przez nich z uprawnień. Korzystanie z baz danych odbywa się zgodnie z krajowym prawem ochrony danych w Republice Albanii oraz z niniejszą umową.

10. W celu realizacji działań operacyjnych Republika Albanii wyznacza funkcjonariuszy wydziału policji ds. granic i migracji, którzy potrafią i chcą porozumiewać się w języku angielskim, do pełnienia roli koordynatora w imieniu Republiki Albanii.

Artykuł 11

Przywileje i immunitety w zakresie mienia, funduszy, aktywów i operacji Agencji

1. Wszelkie lokale i budynki Agencji w Republice Albanii są nienaruszalne. Nie podlegają rewizji, rekwizycji, konfiskacie ani wywłaszczeniu.
2. Mienie i aktywa Agencji, w tym środki transportu, środki komunikacji, archiwa, wszelka korespondencja, dokumenty, dokumenty tożsamości i aktywa finansowe, są nienaruszalne.
3. Aktywa Agencji obejmują aktywa będące własnością, współwłasnością państwa członkowskiego, czarterowane lub dzierżawione przez państwo członkowskie i oferowane Agencji. Od chwili objęcia ich przez przedstawiciela lub przedstawicieli właściwych organów krajowych aktywa te są traktowane jako pozostające w służbie rządu i dopuszczone do takiego przeznaczenia.
4. W stosunku do Agencji nie mogą zostać przedsięwzięte żadne środki egzekucyjne. Mienie i aktywa Agencji nie podlegają żadnym środkom przymusu administracyjnego ani sądowego. Mienie Agencji nie podlega zajęciu w celu wykonania wyroku, postanowienia lub nakazu sądowego.

5. Republika Albanii zezwala na wprowadzanie i usuwanie przedmiotów i wyposażenia rozmieszczonych przez Agencję w Republice Albanii do celów operacyjnych.
6. Agencja jest zwolniona z wszelkich opłat (w tym cel) i podatków, jak również wszelkich zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych w odniesieniu do przedmiotów i wyposażenia przeznaczonych do jej użytku służbowego, w tym przedmiotów i wyposażenia wwiezionych lub wywiezionych w imieniu Agencji przez stronę trzecią.

Artykuł 12

Przywileje i immunitety członków zespołu

1. Członkowie zespołu nie podlegają żadnym formom dochodzenia ani postępowania sądowego prowadzonego w Republice Albanii lub przez organy Republiki Albanii, z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w ust. 2.
2. Członkowie zespołu korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Republiki Albanii w odniesieniu do działań podjętych przez nich w ramach pełnienia obowiązków służbowych, podczas działań prowadzonych na podstawie planu operacyjnego.

W przypadku gdy organy Republiki Albanii zamierzają wszcząć postępowanie karne, cywilne lub administracyjne przeciwko członkowi zespołu przed jakimkolwiek sądem Republiki Albanii, właściwe organy Republiki Albanii niezwłocznie powiadamiają o tym dyrektora wykonawczego.

Po otrzymaniu takiego powiadomienia dyrektor wykonawczy bez zbędnej zwłoki informuje odpowiednie organy Republiki Albanii, czy działanie, o którym mowa, zostało podjęte przez członka zespołu w ramach pełnienia przez niego obowiązków służbowych. Jeżeli uznano, iż działanie zostało podjęte w ramach pełnienia obowiązków służbowych, nie wszczyna się postępowania. Jeżeli uznano, iż działanie nie zostało podjęte w ramach pełnienia obowiązków służbowych, można wszcząć postępowanie. Ustalenie dokonane przez dyrektora wykonawczego jest wiążące dla Republiki Albanii i państwo to nie może go zakwestionować.

Do czasu dokonania oceny Agencja powstrzymuje się od podejmowania wszelkich środków mających zagrozić ewentualnemu późniejszemu ściganiu członka zespołu przez właściwe organy Republiki Albanii, w tym od ułatwiania powrotu danego członka zespołu z Republiki Albanii do jego rodzimego państwa członkowskiego.

Przywileje przyznane członkom zespołu i immunitet od jurysdykcji karnej Republiki Albanii nie wyłączają ich spod jurysdykcji rodzimego państwa członkowskiego.

Wszczęcie postępowania przez członków zespołu uniemożliwia im powoływanie się na immunitet jurysdykcyjny w stosunku do powództw wzajemnych powiązanych bezpośrednio z powództwem głównym.

3. Organ Republiki Albanii mogą zgłosić Agencji działania członków zespołu uznane za mające znaczenie dyscyplinarne.
4. Pomieszczenia, lokale mieszkalne, środki transportu i środki komunikacji oraz inne posiadane przedmioty, w tym wszelka korespondencja, dokumenty, dokumenty tożsamości i majątek członków zespołu, są nienaruszalne, z wyjątkiem sytuacji przedsięwzięcia środków egzekucyjnych dozwolonych na podstawie ust. 8.
5. Republika Albanii ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim przez członków zespołu podczas pełnienia obowiązków służbowych.
6. Jeżeli szkoda została wyrządzona wskutek rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów lub w wyniku czynu dokonanego poza pełnieniem obowiązków służbowych przez członka zespołu będącego członkiem personelu statutowego, Republika Albanii może zażądać – za pośrednictwem dyrektora wykonawczego – wypłaty odszkodowania przez Agencję.

Jeżeli szkoda została wyrządzona wskutek rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów lub w wyniku czynu dokonanego poza pełnieniem obowiązków służbowych przez członka zespołu niebędącego członkiem personelu statutowego Agencji, Republika Albanii może zażądać – za pośrednictwem dyrektora wykonawczego – wypłaty odszkodowania przez właściwe rodzime państwo członkowskie.

7. Członkowie zespołu nie są zobowiązani do składania zeznań w charakterze świadka w postępowaniu sądowym w Republice Albanii.

8. W stosunku do członków zespołu nie mogą być przewidziane żadne środki egzekucyjne z wyjątkiem przypadków, w których wszczęto przeciwko nim postępowanie karne, cywilne lub administracyjne niepowiązane z obowiązkami służbowymi. Mienie członków zespołu nie podlega zajęciu w celu wykonania wyroku, postanowienia lub nakazu sądowego, jeśli dyrektor wykonawczy poświadczy, iż jest ono niezbędne członkom zespołu do pełnienia obowiązków służbowych.

W postępowaniu karnym członkowie zespołu nie podlegają ograniczeniu wolności osobistej ani innym środkom przymusu dopóki dyrektor wykonawczy nie stwierdzi, czy członek zespołu popełnił dany czyn podczas pełnienia obowiązków służbowych.

W postępowaniu cywilnym członkowie zespołu nie podlegają ograniczeniu wolności osobistej ani innym środkom przymusu.

W postępowaniu administracyjnym Republika Albanii niezwłocznie informuje dyrektora wykonawczego o wszelkich ograniczeniach wolności osobistej lub o wszelkich innych środkach przymusu zastosowanych wobec członków zespołu.

9. W zakresie usług świadczonych na rzecz Agencji członkowie zespołu podlegają zwolnieniom od przepisów o ubezpieczeniach społecznych, które mogą obowiązywać w Republice Albanii.

10. Dochody i wynagrodzenie wypłacane członkom zespołu przez Agencję lub rodzime państwa członkowskie, jak również wszelkie inne dochody członków zespołu pochodzące spoza Republiki Albanii, nie podlegają opodatkowaniu w Republice Albanii w żadnej formie.

11. Republika Albanii zezwala na przywóz przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku członków zespołu i udziela zwolnienia z wszelkich ceł, podatków i innych związanych z tym należności, z wyjątkiem należności za przechowywanie, przewóz i podobne usługi w odniesieniu do takich przedmiotów. Republika Albanii zezwala również na wywóz takich przedmiotów.

12. Osobisty bagaż członków zespołu jest zwolniony z kontroli, chyba że istnieją poważne podstawy do powzięcia podejrzeń, że zawiera on przedmioty, które nie są przeznaczone do osobistego użytku członków zespołu, lub przedmioty, których przywóz lub wywóz jest zabroniony przez przepisy Republiki Albanii lub które podlegają przepisom tego państwa w zakresie kwarantanny. Kontrola takiego bagażu osobistego jest przeprowadzana jedynie w obecności danych członków zespołu lub upoważnionego przedstawiciela Agencji.

13. Agencja i Republika Albanii wyznaczają stale dostępne punkty kontaktowe, odpowiedzialne za wymianę informacji i natychmiastową reakcję w przypadku, gdy działanie członka zespołu może stanowić naruszenie prawa karnego, a także odpowiedzialne za wymianę informacji i działania operacyjne w związku z wszelkimi postępowaniami cywilnymi lub administracyjnymi przeciwko członkowi zespołu.

Do czasu podjęcia działań przez właściwe organy rodzimego państwa członkowskiego w stosunku do domniemyanych przestępstw, w odniesieniu do których Agencja lub Republika Albanii mają interes prawny, Agencja i Republika Albanii udzielają sobie wzajemnej pomocy w prowadzeniu niezbędnych dochodzeń i postępowań, w zakresie zadań takich jak identyfikacja świadków oraz gromadzenie i przedstawianie dowodów, w tym składanie wniosków o uzyskanie i – w stosownych przypadkach – przekazanie przedmiotów związanych z domniemywanym przestępstwem. Przekazane przedmioty mogą podlegać obowiązkowi zwrotu na zasadach określonych przez właściwy organ, który je dostarczył.

Artykuł 13

Ranni lub zmarli członkowie zespołu

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 12, dyrektor wykonawczy ma prawo objąć nadzór nad odesłaniem rannych lub zmarłych członków zespołu oraz ich mienia osobistego do państwa pochodzenia i podjąć w tym celu stosowne kroki.

2. Sekcję zwłok zmarłego członka zespołu przeprowadza się wyłącznie za wyraźną zgodą właściwego rodzimego państwa członkowskiego i w obecności przedstawiciela Agencji lub właściwego rodzimego państwa członkowskiego.

3. Republika Albanii i Agencja współpracują w jak najszerszym zakresie w celu szybkiego odesłania rannych lub zmarłych członków zespołu do państwa pochodzenia.

Artykuł 14

Dokument akredytacyjny

1. Agencja wydaje każdemu członkowi zespołu dokument sporządzony w językach albańskim i angielskim do celów identyfikacji wobec krajowych organów Republiki Albanii oraz jako dowód na to, że jego posiadacz jest uprawniony do wykonywania zadań i korzystania z uprawnień, o których mowa w art. 10 niniejszej umowy oraz w planie operacyjnym („dokument akredytacyjny”).

2. Dokument akredytacyjny zawiera następujące informacje dotyczące członka personelu: imię, nazwisko i obywatelstwo; stopień służbowy lub nazwę stanowiska; aktualne zdjęcie w formacie cyfrowym i zadania, do realizacji których jest upoważniony w czasie rozmieszczenia.

3. Do celów identyfikacji wobec krajowych organów Republiki Albanii członkowie zespołu są zobowiązani do noszenia dokumentu akredytacyjnego przy sobie przez cały czas.

4. Do dnia wygaśnięcia dokumentu akredytacyjnego Republika Albanii uznaje go – w połączeniu z ważnym dokumentem podróży – za umożliwiający danemu członkowi zespołu lub członkowi personelu rozmieszczonemu w Republice Albanii na mocy niniejszej umowy lub planu operacyjnego sporządzonego na jej podstawie wjazd do Republiki Albanii i pobyt w tym państwie bez konieczności posiadania wizy, wcześniejszego zezwolenia lub jakiegokolwiek innego dokumentu.

5. Po zakończeniu okresu rozmieszczenia dokument akredytacyjny zwracany jest Agencji. Informuje się o tym właściwe organy Republiki Albanii.

Artykuł 15

Stosowanie postanowień do członków personelu Agencji, którzy nie zostali rozmieszczeni jako członkowie zespołu

Art. 12, 13 i 14 stosuje się odpowiednio do wszystkich członków personelu Agencji rozmieszczonych w Republice Albanii na podstawie niniejszej umowy lub przewidzianego w niej planu operacyjnego, którzy nie są członkami zespołu – w tym do obserwatorów praw podstawowych i personelu statutowego rozmieszczonego w biurach antenowych.

Artykuł 16

Ochrona danych osobowych

1. Przekazywanie danych osobowych może mieć miejsce wyłącznie, gdy jest to niezbędne do wykonania niniejszej umowy przez właściwe organy Republiki Albanii lub Agencji. Przetwarzanie danych osobowych przez organ w konkretnej sprawie, w tym przekazywanie takich danych osobowych drugiej Stronie, podlega przepisom o ochronie danych mającym zastosowanie do tego organu. Warunkiem wstępnym każdego przekazania danych jest zapewnienie przez Strony następujących minimalnych zabezpieczeń:

- a) dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dotyczą;
- b) dane osobowe muszą być zbierane w konkretnym, wyraźnym i prawnie uzasadnionym celu związanym z wykonaniem niniejszej umowy i nie mogą być dalej przetwarzane przez organ przekazujący ani organ przyjmujący w sposób niezgodny z tym celem;
- c) dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co jest konieczne do realizacji celu, w jakim zostały zebrane lub w jakim są przetwarzane; w szczególności dane osobowe przekazywane zgodnie z prawem właściwym dla organu przekazującego mogą obejmować wyłącznie następujące informacje:
 - imię,
 - nazwisko,

- data urodzenia,
- obywatelstwo,
- stopień służbowy,
- strona dokumentu podróży z danymi właściciela,
- dokument akredytacyjny,
- zdjęcie w dokumencie tożsamości / paszporcie / dokumencie akredytacyjnym,
- adres e-mail,
- numer telefonu komórkowego,
- szczegóły dotyczące broni,
- czas trwania rozmieszczenia,
- miejsce rozmieszczenia,
- numer identyfikacyjny statku powietrznego lub jednostki pływającej,
- data przybycia,
- port lotniczy / przejście graniczne przybycia,
- numer lotu (przylot),
- data wyjazdu,
- port lotniczy / przejście graniczne wyjazdu,
- numer lotu (wylot),
- rodzime państwo członkowskie/państwo trzecie,
- organ rozmieszczający,
- zadania / profil operacyjny,
- środek transportu,
- trasa,

odnoszące się do członków zespołu, personelu Agencji, odpowiednich obserwatorów lub członków programów wymiany pracowników;

- d) dane osobowe muszą być prawidłowe i w razie konieczności aktualizowane;
- e) dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do celu, w jakim zostały zebrane lub w jakim są przetwarzane;
- f) dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający ich odpowiednie bezpieczeństwo, z uwzględnieniem szczególnych zagrożeń związanych z przetwarzaniem, w tym ochrony przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, przy użyciu odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych („naruszenie ochrony danych”). Strona otrzymująca podejmuje odpowiednie kroki, by zaradzić wszelkim naruszeniom ochrony danych, i powiadamia o takim naruszeniu Stronę przekazującą bez zbędnej zwłoki, w ciągu 72 godzin;
- g) zarówno organ przekazujący dane osobowe, jak i ten, który je przyjmuje, w razie potrzeby podejmują wszelkie uzasadnione kroki w celu bezzwłocznego zapewnienia sprostowania lub usunięcia danych osobowych, w przypadku gdy ich przetwarzanie nie jest zgodne z postanowieniami niniejszego artykułu, zwłaszcza w przypadku gdy dane te nie są adekwatne, stosowne, prawidłowe lub gdy wykraczają poza cel ich przetwarzania; obejmuje to także powiadomienie drugiej Strony o wszelkich przypadkach sprostowania lub usunięcia danych;
- h) na wniosek organu przekazującego organ przyjmujący informuje o sposobie wykorzystania otrzymanych danych;
- i) wyłącznie następujące właściwe organy są uprawnione do otrzymywania danych osobowych:
 - Agencja; oraz
 - Dyrekcja Generalna Policji Państwowej/Departament ds. Granic i Migracji,udostępnienie otrzymanych danych innym organom wymaga uprzedniej zgody organu przekazującego;

- j) właściwe organy przekazujące i otrzymujące dane osobowe są zobowiązane do prowadzenia pisemnego rejestru przekazywanych i otrzymywanych danych;
- k) powołuje się niezależny organ nadzorczy, czuwający nad przestrzeganiem przepisów w zakresie ochrony danych i uprawniony do kontrolowania rejestrów danych; osobom, których dane dotyczą, przysługuje prawo wnoszenia skarg do organu nadzoru oraz otrzymania odpowiedzi bez zbędnej zwłoki;
- l) osobom, których dane dotyczą, przysługuje prawo otrzymywania informacji na temat przetwarzania ich danych osobowych, dostępu do nich oraz sprostowania lub usunięcia nieprawidłowych lub przetwarzanych niezgodnie z prawem danych, z zastrzeżeniem niezbędnych i proporcjonalnych ograniczeń uzasadnionych ważnym interesem publicznym oraz
- m) w przypadku naruszenia wyżej wymienionych zabezpieczeń osobom, których dane dotyczą, przysługuje prawo do skutecznych administracyjnych i sądowych środków zaskarżenia.

2. Każda ze Stron przeprowadza okresowe przeglądy polityk i procedur wdrażających postanowienia niniejszego artykułu. Na wniosek drugiej Strony Strona, która otrzymała wniosek, dokonuje przeglądu swojej polityki i procedur w zakresie przetwarzania danych osobowych w celu ustalenia i potwierdzenia, że zabezpieczenia przewidziane w niniejszym artykule zostały skutecznie wdrożone. Wyniki przeglądu przekazuje się w rozsądnym terminie Stronie, która o taki przegląd wystąpiła.

3. Zabezpieczenia ochrony danych przewidziane w niniejszej umowie podlegają nadzorowi Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz albańskiemu Komisarzowi ds. Prawa do Informacji Publicznej i Ochrony Danych Osobowych.

4. Strony współpracują z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych jako organem nadzorczym Agencji.

5. Na koniec każdego działania operacyjnego Agencja i Republika Albanii sporządzają wspólne sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszego artykułu. Sprawozdanie to przekazywane jest urzędnikowi ds. praw podstawowych z ramienia Agencji i inspektorowi ochrony danych Agencji, a także albańskiemu Komisarzowi ds. Prawa do Informacji Publicznej i Ochrony Danych Osobowych oraz Dyrekcji Generalnej Policji Państwowej Republiki Albanii.

6. Agencja i Republika Albanii określają dokładne zasady przekazywania i przetwarzania danych osobowych do celów działań operacyjnych w ramach niniejszej umowy w szczegółowych postanowieniach odpowiednich planów operacyjnych. Postanowienia te muszą być zgodne z odnośnymi wymogami prawa Unii Europejskiej i prawa Republiki Albanii. Muszą one wskazywać między innymi zamierzony cel komunikacji, administratora lub administratorów, jak również wszystkie role i obowiązki, kategorie przekazywanych danych, konkretne okresy przechowywania danych oraz wszystkie minimalne zabezpieczenia. W interesie przejrzystości i przewidywalności postanowienia te podaje się do wiadomości publicznej zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Europejskiej Rady Ochrony Danych.

Artykuł 17

Wymiana informacji niejawnych i szczególnie chronionych informacji jawnych

1. Każda wymiana, udostępnianie lub rozpowszechnianie informacji niejawnych w ramach niniejszej umowy wymaga zawarcia odrębnego porozumienia administracyjnego między Agencją a odpowiednimi organami Republiki Albanii, po uprzednim otrzymaniu zgody Komisji Europejskiej.
2. Każda wymiana szczególnie chronionych informacji jawnych w ramach niniejszej umowy:
 - a) jest prowadzona przez Agencję zgodnie z art. 9 ust. 5 decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/443⁽³⁾;
 - b) zostaje objęta przez Stronę otrzymującą informacje stopniem ochrony równoważnym pod względem poufności, integralności i dostępności stopniowi ochrony zapewnianemu przez środki zastosowane do tych informacji przez Stronę przekazującą informacje oraz

⁽³⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 41).

- c) odbywa się za pośrednictwem systemu wymiany informacji spełniającego kryteria dostępności, poufności i integralności dla szczególnie chronionych informacji jawnych, takiego jak sieć komunikacyjna, o której mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2019/1896.
3. Strony zobowiązują się przestrzegać praw własności intelektualnej odnośnie do wszelkich danych przetwarzanych w ramach niniejszej umowy.

Artykuł 18

Decyzja o zawieszeniu, zakończeniu lub wycofaniu finansowania działania operacyjnego

1. Jeżeli warunki realizacji działania operacyjnego nie są już spełnione, dyrektor wykonawczy kończy takie działanie po uprzednim poinformowaniu Republiki Albanii na piśmie.
2. Jeżeli Republika Albanii nie przestrzega niniejszej umowy lub planu operacyjnego, dyrektor wykonawczy może wycofać finansowanie danego działania operacyjnego, zawiesić je lub je zakończyć po uprzednim poinformowaniu Republiki Albanii na piśmie.
3. Jeżeli nie można zagwarantować bezpieczeństwa któregokolwiek z uczestników działania operacyjnego rozmieszczonych w Republice Albanii, dyrektor wykonawczy może zawiesić lub zakończyć takie działanie operacyjne lub jego elementy.
4. Jeżeli dyrektor wykonawczy uzna, że w związku z działaniem operacyjnym prowadzonym na podstawie niniejszej umowy miały miejsce lub mogą mieć miejsce naruszenia praw podstawowych lub zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej, które mają poważny charakter lub mogą się powtarzać, wycofuje finansowanie danego działania lub zawiesza albo kończy dane działanie po uprzednim poinformowaniu Republiki Albanii.
5. Republika Albanii może zwrócić się do dyrektora wykonawczego o zawieszenie lub zakończenie działania operacyjnego. Wniosek taki sporządza się na piśmie, z uzasadnieniem.
6. Zawieszenie, zakończenie lub wycofanie finansowania na podstawie niniejszego artykułu staje się skuteczne z dniem powiadomienia Republiki Albanii. Nie wpływa ono na żadne prawa ani obowiązki wynikające ze stosowania niniejszej umowy lub planu operacyjnego przed takim zawieszeniem, zakończeniem lub wycofaniem finansowania.
7. Republika Albanii może zwrócić się o zakończenie rozmieszczenia każdego z członków zespołu lub innego personelu rozmieszczonych w Republice Albanii na mocy niniejszej umowy lub planu operacyjnego sporządzonego na jej podstawie, który nie przestrzega niniejszej umowy lub planu operacyjnego lub który dopuścił się poważnego naruszenia prawa obowiązującego w Republice Albanii. Decyzję o zakończeniu rozmieszczenia podejmuje stosownie do przypadku dyrektor wykonawczy lub odpowiednie rodzime państwo członkowskie, a o decyzji tej powiadamia się odpowiednie organy Republiki Albanii.

Artykuł 19

Zwalczanie nadużyć finansowych

1. Republika Albanii natychmiast powiadamia Agencję, Prokuraturę Europejską lub Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, jeżeli dowie się o istnieniu wiarygodnych podejrzeń dotyczących nadużyć finansowych, korupcji lub innych nielegalnych działań, które mogą naruszać interesy Unii Europejskiej.
2. W przypadku gdy takie zarzuty dotyczą środków finansowych Unii Europejskiej wydatkowanych w związku z niniejszą umową, Republika Albanii zapewnia Prokuraturze Europejskiej lub Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych wszelką niezbędną pomoc w odniesieniu do działań dochodzeniowych prowadzonych na jej terytorium, w tym w zakresie ułatwiania przesłuchań, kontroli na miejscu i inspekcji (w tym dostępu do systemów informacyjnych i baz danych w Republice Albanii) oraz w zakresie ułatwiania dostępu do wszelkich istotnych informacji dotyczących technicznego i finansowego zarządzania sprawami finansowanymi częściowo lub w całości przez Unię Europejską.

*Artykuł 20***Wykonanie niniejszej umowy**

1. Po stronie Republiki Albanii niniejszą umowę wykonuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.
2. Po stronie Unii Europejskiej niniejszą umowę wykonuje Agencja.

*Artykuł 21***Rozstrzygnięcie sporów**

1. Wszystkie spory zaistniałe w związku ze stosowaniem niniejszej umowy rozpatrują wspólnie przedstawiciele Agencji oraz właściwe organy Republiki Albanii.
2. W przypadku braku wcześniejszego rozstrzygnięcia spory dotyczące wykładni lub stosowania niniejszej umowy rozstrzyga się wyłącznie na drodze negocjacji pomiędzy Stronami.

*Artykuł 22***Wejście w życie, tymczasowe stosowanie, zmiany, czas obowiązywania, zawieszenie i rozwiązanie umowy oraz uchylenie poprzedniej umowy**

1. Niniejsza umowa podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez Strony zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami prawnymi. Strony powiadamiają się wzajemnie o zakończeniu procedur niezbędnych do tego celu.
2. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadomią się wzajemnie o zakończeniu wewnętrznych procedur prawnych zgodnie z ust. 1.

Umowę można stosować tymczasowo do czasu zakończenia procedur koniecznych do jej wejścia w życie od dnia, w którym Strony powiadomią o zakończeniu potrzebnych do tego celu procedur wewnętrznych.

3. Niniejsza umowa może zostać zmieniona wyłącznie na piśmie za obopólną zgodą Stron.
4. Niniejsza umowa została zawarta na czas nieokreślony. Może ona zostać zawieszona lub rozwiązana w formie pisemnej za obopólną zgodą Stron lub jednostronnie przez jedną ze Stron.

W przypadku jednostronnego zawieszenia lub wypowiedzenia Strona zamierzająca zawiesić lub wypowiedzieć umowę powiadamia drugą Stronę na piśmie. Jednostronne wypowiedzenie lub zawieszenie niniejszej umowy staje się skuteczne pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano powiadomienia.

5. Niniejsza umowa uchyla i zastępuje Umowę o statusie między Unią Europejską a Republiką Albanii dotycząca działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Republiki Albanii, podpisaną w Tiranie w dniu 5 października 2018 r.

Wszelkie działania operacyjne rozpoczęte na podstawie Umowy o statusie między Unią Europejską a Republiką Albanii dotyczące działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Republiki Albanii, podpisanej w Tiranie w dniu 5 października 2018 r., i trwające w chwili rozpoczęcia tymczasowego stosowania lub wejścia w życie niniejszej umowy, mogą być kontynuowane z zastrzeżeniem zmiany lub dostosowania odnośnego planu operacyjnego, tak aby był on zgodny z niniejszą umową.

6. Powiadomienia dokonywane zgodnie z niniejszym artykułem przekazywane są, w przypadku Unii Europejskiej, do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Republiki Albanii – do Ministerstwa ds. Europy i Spraw Zagranicznych.

Sporządzono w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim oraz w języku albańskim, a teksty w każdym z tych języków są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą umowę.

Съставено в Тирана на петнадесети септември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Tirana, el quince de septiembre de dos mil veintitrés.

V Tiraně dne patnáctého září dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Tirana den femtende september to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Tirana am fünfzehnten September zweitausenddreißig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta septembrikuu viieteistkümnendal päeval Tiranas.

Έγινε στα Τίρανα, στις δέκα πέντε Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Tirana on the fifteenth day of September in the year two thousand and twenty three.

Fait à Tirana, le quinze septembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh i dTiorána, an cúigiú lá déag de Mheán Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Tirani petnaestog rujna godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Tirana, addì quindici settembre duemilaventitré.

Tiranā, divi tūkstoši divdesmit trešā gada piecpadsmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų rugsėjo penkioliką dieną Tiranoje.

Kelt Tiranában, a kétezer-huszonharmadik év szeptember havának tizenötödik napján.

Magħmul f'Tirana, fil-hmistax-il jum ta' Settembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Tirana, vijftien september tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Tiranie dnia piętnastego września roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Tirana, em quinze de setembro de dois mil e vinte e três.

Íntocmit la Tirana la cincisprezece septembrie două mii douăzeci și trei.

V Tirane pātnāsteho septembra dvetisīcdvadsāttri.

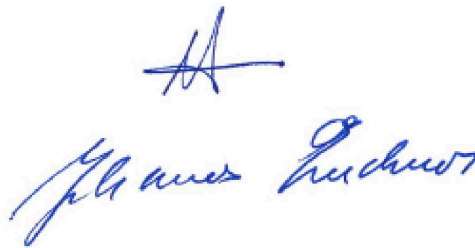
V Tirani, petnajstega septembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Tiranassa viidentenätoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Tirana den femtonde september år tjugohundratjugotre.

Bërë në Tiranë, më pesëmbëdhjetë shtator të vitit dy mijë e njëzet e tre.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Thar ceann an Aontais Eorpaigh
 Za Europejsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen
 Për Bashkimin Evropian

За Република Албания
 Por la República de Albania
 Za Albánskou republiku
 For Republikken Albanien
 Für die Republik Albanien
 Albaania Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία της Αλβανίας
 For the Republic of Albania
 Pour la République d'Albanie
 Thar ceann Phoblacht na hAlbáine
 Za Republiku Albaniju
 Per lq Repubblica d'Albania
 Albānijas Republikas vārdā –
 Albanijos Respublikos vardu
 Az Albán Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika tal-Albanija
 Voor de Republiek Albanië
 W imieniu Republiki Albanii
 Pela República da Albânia
 Pentru Republica Albania
 Za Albánsku republiku
 Za Republiko Albanijo
 Albanian tasavallan puolesta
 För Republiken Albanien
 Për Republikën e Shqipërisë

